

Onderwerp: Vaststelling Paraplubestemmingsplan standplaatsen Terschelling en Partiële herziening Beheersverordening Natuurgebieden (standplaatsen)

Jaar/nummer: 2022/58

In behandeling bij: Wethouder Van Essen

Voorstel

1. het Paraplubestemmingsplan standplaatsen Terschelling, met inachtneming van de reactienota zienswijzen, gewijzigd vast te stellen
2. de Partiële herziening Beheersverordening Natuurgebieden (standplaatsen), met inachtneming van de reactienota zienswijzen, gewijzigd vast te stellen.

Samenvatting

Gebleken is dat de bestaande standplaatsen op Terschelling niet op alle locaties op een goede wijze planologisch zijn vastgelegd. Om hier duidelijkheid in te creëren en de regels voor alle locaties gelijk te trekken zijn twee plannen gemaakt, te weten een paraplubestemmingsplan voor alle standplaatsen waarvoor een bestemmingsplan geldt en een partiële herziening voor zover het de standplaatsen betreft die binnen het plangebied van de beheersverordening voor de natuurgebieden liggen. Daarmee wordt vooreerst enkel bestaand beleid planologisch vastgelegd.

Beide plannen hebben vanaf 11 februari 2022 tegelijkertijd zes weken ter inzage gelegen. Er zijn tegen beide plannen afzonderlijk twee zienswijzen ingediend. Voor beide plannen is een reactienota geschreven. In die reactienota's zijn de zienswijzen van commentaar voorzien. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassingen in de plannen. De regels zijn nauwgezet afgestemd op de inhoud van de verleende vergunningen en in de toelichting op beide plannen is het ecologisch onderzoek toegevoegd.

Toelichting

Op Terschelling zijn meerdere bestaande locaties voor standplaatsen voor ambulante handel. Deze standplaatsen worden een of meerdere dagen per week gebruikt door kramen of wagens die etenswaren te koop aan bieden (bijvoorbeeld vis of snacks) of die bijvoorbeeld fietsen verhuren. Deze ambulante handel voorziet, met name op plekken die druk bezocht worden door toeristen en waar geen reguliere detailhandel of horeca aanwezig is (zoals op het haventerrein en bij de strandovergangen), in een behoefte. De standplaatsen worden al jarenlang op basis van de APV onder voorwaarden vergund.

In de APV is opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders een standplaatsvergunning weigert indien de standplaats in strijd is met het geldende bestemmingsplan. In een aantal bestemmingsplannen binnen de gemeente Terschelling zijn regels opgenomen die zien op standplaatsen, maar dit geldt niet voor alle bestemmingsplannen. Binnen die bestemmingsplannen zijn standplaatsen begrepen onder het dagrecreatieve medegebruik, maar de

bouwwerken die ten behoeve daarvan mogen worden opgericht, zijn niet voldoende om de standplaatsen adequaat te regelen.

Vanwege de koppeling tussen de APV en de geldende bestemmingsplannen is het nu in principe niet mogelijk om voor alle locaties een standplaatsvergunning te verlenen. Dit betekent dat standplaatsen op grond van het bestemmingsplan niet vergund kunnen worden en de standplaatsvergunning daarom geweigerd moet worden.

Het paraplubestemmingsplan en de herziening van de beheersverordening moeten de standplaatsen in alle geldende plannen op een juiste wijze mogelijk maken overeenkomstig het bestaande beleid, zodat vergunningverlening mogelijk blijft. Daarbij zijn ook de standplaatsen meegenomen die al wel in het bestemmingsplan geregeld zijn. Dit is gedaan om te zorgen dat vanaf nu de regels voor alle standplaatsen eensluidend zijn en daarmee dezelfde basis bieden voor vergunningverlening. De gemaakte plannen tasten de situatie van de ondernemers op de haven niet aan.

Omdat de standplaatsen hiermee voor het eerst planologisch worden geregeld, moet aangetoond worden dat de standplaatsen geen negatieve effecten op de natuur hebben en dat de plannen dus uitvoerbaar zijn in relatie tot de Wet natuurbescherming. Uit de benodigde stikstofberekeningen is gebleken dat bij twee standplaatsen, West aan Zee en parkeerterrein bij Hoorn, significante aantasting van de natuurwaarden niet kan worden uitgesloten. Een oplossing hiervoor kan gevonden worden in het stikstofneutraal maken van de verkooppunten. Hierover is de gemeente in overleg getreden met ondernemers. Beide ondernemers hebben uitgesproken daaraan mee te willen werken. Om het bestemmingsplan en de herziening uitvoerbaar te maken is vervolgens een regel opgenomen dat er geen significant effect van de standplaatsen uit mag gaan. Daarmee zijn beide standplaatsen in strijd met de plannen gebracht. Eén van de ondernemers was overigens al bezig na te denken over het verduurzamen en gasloos maken van de standplaats. De gemeente is met ondernemers in overleg en beide ondernemers wordt de tijd gegeven die ze financieel en organisatorisch nodig zijn om de standplaats om te vormen. Daar waar subsidiemogelijkheden bestaan, wijst de gemeente ondernemers op die mogelijkheden. De plannen en de uitkomsten van de stikstofberekeningen zorgen er van gemeentewege niet voor dat ondernemers de standplaats niet meer in kunnen nemen. Wel zal er in gezamenlijkheid gestreefd worden naar het zo spoedig mogelijk verduurzamen van de standplaatsen zodat de strijd met de regelgeving wordt weggenomen.

Juridische gevolgen/fatale termijnen/handhaving

Voor de bestaande standplaatsen die binnen het plangebied van de beheersverordening Natuurgebieden vallen, is een aparte partiële herziening gemaakt. Een beheersverordening mag geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken. Hiertegen richt zich een zienswijze. vooralsnog is het overtuigende standpunt ingenomen dat een herziening van de beheersverordening juridisch aanvaardbaar is, maar jurisprudentie en vakliteratuur geven daarover geen honderd procent uitsluitel. Verwezen wordt naar de motivatie in de reactie. Kort gezegd gaat het er om dat sprake is van jarenlange bestaande situaties, die als zodanig ook al die jaren door de gemeente zijn vergund en dus in het gebied aanwezig zijn. Om die reden is geen sprake van ruimtelijke ontwikkelingen, kan en mag gesproken worden van bestaand gebruik. Tegen de herziening kan geen beroep worden aangetekend, omdat een beheersverordening in principe geen nieuwe ontwikkelingen toelaat. Pas bij de vergunningverlening kan iemand de rechter vragen te oordelen over de

houdbaarheid van de herziening zelf. Er bestaat een risico dat de beheersverordening dan geheel of voor een enkele locatie onverbindend wordt verklaard.

Een dergelijke uitspraak zal pas over enkele jaren uitgesproken worden. De gemeente is dan ook een eind op pad met het gemeentelijk omgevingsplan. Gedurende het eventuele 'gat' kunnen vergunningen nog altijd in afwijking van de beheersverordening worden verleend. In het nieuwe omgevingsplan zullen de standplaatsen opnieuw een plek krijgen en planologisch opnieuw een regeling krijgen. Het juridisch risico wordt in de eerste plaats klein geacht omdat de beheersverordening als instrument mag worden ingezet en in de tweede plaats omdat een eventuele onverbindend verklaren niet betekent dat de standplaatsen niet langer vergunbaar zijn en niet langer ingenomen kunnen worden. Daarvoor is dan wel een extra procedure nodig om af te wijken van de geldende planologische regelingen.

De beide plannen hebben gedurende zes weken ter inzage gelegen. De ontvangen 4 zienswijzen zijn van een reactie voorzien en opgenomen in de beide reactienota's (zie bijlage 1 en 2). De belangrijkste voorgestelde wijzigingen betreffen het opnemen van het ecologisch onderzoek in beide toelichtingen en het aanpassen van de regels, zodat met een beperkte oppervlakte, het vastleggen van een periode en het beperken van de bouwhoogte, beter aangesloten wordt bij de vergunningverlening en de bestaande situaties.

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan en de reactienota zienswijzen kan de raad besluiten de plannen op onderdelen te wijzigen. Beide plannen worden daarom pas na vaststelling in de raad aangepast aan het vaststellingsbesluit en als vastgestelde plannen ter inzage gelegd. Alleen tegen het besluit om het paraplubestemmingsplan (gewijzigd) vast te stellen staat beroep open bij de Raad van State.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

Uitsluitend de bestaande standplaatsen worden planologisch vastgelegd. De duidelijkheid die met een eenduidige regeling wordt geschapen is in het belang van ondernemers en overige belanghebbenden.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

Beide plannen bevatten eenduidige regels voor alle standplaatsen op Terschelling. Daarmee wordt duidelijkheid gecreëerd en een goede basis gelegd voor de vergunningverlening.

Communicatie/interactiviteit

Belanghebbende partijen waren uitgenodigd om bij de commissievergadering aanwezig te zijn en konden bij de behandeling in de commissie reageren op het raadvorstel.

Advies van de raadscommissie

Tijdens de commissievergadering zijn enkele vragen gesteld die tijdens de vergadering zijn beantwoord. De opmerking in de reactienota dat Staatsbosbeheer eigenaar van de gronden is, wordt hierbij gecorrigeerd in de Staat der Nederlanden.

Beide plannen zijn uitsluitend bedoeld om het bestaande beleid en de bestaande locaties vooreerst van een planologische regeling te voorzien. Er is in de

afgelopen decennia jurisprudentie ontstaan over de vraag wat een gebouw is. Dat heeft voor vele situaties tot verschillende interpretaties geleid. Die zijn niet voor alle situaties gelijk. Voor standplaatsen heeft de Raad van State bepaald dat op het moment dat een standplaats langer dan 31 dagen een plek inneemt, sprake is van een bouwwerk en er een omgevingsvergunningplicht voor het bouwen ontstaat. Gezien het feit dat de standplaatsen bestaan uit bouwwerken die toegankelijk zijn en voorzien van een dak en wanden, is er sprake van een gebouw.

De geldende bestemmingen staan dagrecreatief medegebruik toe. Ten behoeve van dat dagrecreatieve medegebruik wordt al sinds jaar en dag op Terschelling ambulante handel toegelaten en vergund op basis van de APV. Daarmee is er sprake van legaal bestaand gebruik. Het gebruik van de gronden voor ambulante handel ten behoeve van het dagrecreatief medegebruik wordt in overeenstemming geacht met de bestemmingsplannen. De bestemmingen laten ten behoeve daarvan evenwel geen gebouwen toe. Daarom worden de plannen nu aangepast om ook gebouwen toe te laten.

Er is discussie over aanpassing met een herziening van de beheersverordening. Het college is ervan overtuigd dat op de juiste juridische gronden een herziening is toegepast. Het college heeft de juridische risico's in beeld gebracht in het geval van een juridische procedure. Daarmee wordt niet een rechtszaak ingecalculeerd, maar is in de reactienota inzicht gegeven in mogelijke juridische consequenties van interpretatieverschillen.

Het college heeft de bestaande regelgeving rondom de stikstof problematiek gevolgd. De gemeente volgt daartoe de op dit moment geldende regelgeving onder toezicht van de provincie. Zolang die regelgeving niet wordt aangepast, is er geen juridische grondslag om de stikstofproblematiek op een andere wijze planologisch op te pakken.

In de stukken is aangegeven dat de plannen na vaststelling aangepast gaan worden. Dat betekent dat dan ook de verbeelding wordt aangepast voor wat betreft de locatie van de standplaats nabij het Duinmeertje.

Ter inzage liggende stukken

1. Reactienota Paraplubestemmingsplan standplaatsen Terschelling', d.d. 11 mei 2022
2. Reactienota Partiële herziening Beheersverordening Natuurgebieden (standplaatsen), d.d. 11 mei 2022
3. Ontwerp Paraplubestemmingsplan standplaatsen Terschelling
4. Partiële herziening Beheersverordening Natuurgebieden (standplaatsen)
5. Concept raadsbesluit

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 24 mei 2022

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

C.M. van de Pol,
burgemeester